

Rapport från månadsmötet den 7 oktober 2021

Föreningens ordförande **Ole Granholm** hälsade välkommen till höstens andra månadsträff. Speciellt hälsade han dagens gäst, författaren **K-G Olin** välkommen. Som finlandssvensk författare har Olin specialiserat sig på populärhistoria om finlandssvenska emigrantöden och frihetsrörelsen i Finland.

Olin debuterade 1988 med *Våra första amerikafarare*. I sin senaste bok *En ny värld 1* som är den 19:de i ordningen behandlar han finlandssvenskarnas historia i Australien, Nya Zeeland och Stilla havet.

Nästa år utkommer han med del 2 och då koncentrerar han sig på Nya Zeeland och Stilla havets öarna. I båda böckerna lyfter han självfallet fram emigranter och lyckosökare från Karlebynejden.

Ordföranden hälsade även Pensionärskören Vi Norrifrån och dess dirigent **John Storbacka** välkommen. Pandemin som slog till har dabbat körens verksamhet och bidrog till att den planerade jubileumskonserterna i oktober 2020 måste skrinläggas. Nu har övningarna kommit i gång och det är vi tacksamma över. Den decimerade kören uppträdde både före och efter pausen.

Denna vecka firar vi de äldres vecka, en tradition som pågått sedan 1954. Hur mår vi äldre riktigt? Trots pandemin och en ökad statlig skuldsättning har vi orsak att se positivt på framtiden. Speciellt mot bakgrunden av att Finland för fjärde året i rad utsetts till världens lyckligaste land.

Efter detta gavs ordet åt dagens föredragshållare K.G Olin som konstaterade att han tar oss med till ett land med hoppande jättehajar. Dessa var en av de gåtfulla skapelser kaptan James Cook och vetenskapsmännen i hans expedition fick stifta bekantskap med i Australien 1770. Dessa skulle framdeles komma att gå under benämningen känguruer. En av de vetenskapsmän som ingick i Cooks första världsomsegling var Herman Diedrich Spöring från Åbo.

När guld hittades i Australien 1851 ledde det till att en rad finlandssvenska sjömän rymde från skeppen. De flesta blev rikare på erfarenheter, andra försvann medan ett fåtal hade turen på sin sida, påpekade Olin.

En bit in på 1800-talets senare hälft upptäcktes Australien och Nya Zeeland som emigrationsländer. Med dåtida färdmedel fick emigranterna tillbringa tre månader på segelskeppen och ångbåtarna.

En av dem var Fredrik Doepel - fattigpojken från Kristinestad - som blev framgångsrik skeppsbyggare och sågägare. Hans skonare "Alma Doepel" genomgår som bäst en omfattande restaurering i Melbourne och kommer att segla igen som ett av de sista i Australien byggda träskeppen.

Författaren lyfter fram munsalaynglingen W.A. Back som blev mångmiljonär på fårskötsel och fastighetsaffärer. I boken kan man även läsa om de 16 terjärvbor som år 1924 reste till Australien. En bland dem var Fride Fors.

Författaren berättar om karlebyborna Carl och Alfred Rasmus samt Johan Gustaf Björksten som verkade som lantbruksföretagare. Birger Hästö från Kronoby drev en citrusodling.

Som en bilaga till Olins böcker publiceras på nätet en förteckning med namn och korta personnotiser på ca 5 000 emigranter främst från Finlands svensk- och tvåspråkiga kustområden.

Efter sitt anförande svarade föredragshållaren på frågor gällande del 1 och lovade återkomma när "En ny värld del 2 utkommer om ett år.

Ole Granholm

Bild: Dagens gäst K.G Olin presenterade en del av sina böcker i samband med kaffepausen. (Birgitta Nygård)

Pensionärskören Vi Norrifrån uppträdde under John Storbackas ledning för första gången efter Coronapandemins utbrott. (Birgitta Nygård)